

Dosarul nr. 2rac-184/23
2-22085132-01-2rac-24082023

Instanța de fond: Judecătoria Edineț, sediul Dondușeni (jud.: L. Țurcan)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud.: S. Procopciuc, E. Grumeza, N. Chircu)

ÎNCHEIERE

19 iunie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența
Președinte, judecător
Judecători

Oxana Parfeni
Diana Stănilă
Ion Malanciuc

examinând admisibilitatea recursului declarat de către SRL „Lilinfurnir”,
în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de
SRL „Chimchei-Com” împotriva SRL „Lilinfurnir” cu privire la încasarea datoriei
și penalității,
împotriva deciziei din 02 mai 2023 a Curții de Apel Bălți,

a c o n s t a t a t:

La 16 iunie 2022, SRL „Chimchei-Com” a depus cerere de chemare în judecată
împotriva SRL „Lilinfurnir” cu privire la încasarea datoriei și penalității.

În motivarea cererii, a invocat că în ianuarie 2021, a încheiat cu
SRL „Lilinfurnir” contractul de vânzare-cumpărare a materialelor de construcție.

Reclamantul a menționat că, în urma livrării mărfii, a eliberat pârâtului o
factură fiscală, care nu a fost achitată.

SRL „Chimchei-Com” a solicitat încasarea de la SRL „Lilinfurnir” a sumei de
45 000 de lei cu titlu de datorie, încasarea sumei de 50 000 de lei cu titlu de prejudiciu
moral, încasarea sumei de 2 500 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică și
încasarea cheltuielilor de judecată.

Pe parcursul examinării cauzei, la 19 decembrie 2022, SRL „Chimchei-Com”
a solicitat încasarea sumei de 46 053 de lei cu titlu de penalitate (f. d. 69 verso).

Prin hotărârea din 19 decembrie 2022 a Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni,
acțiunea a fost admisă parțial.

S-a încasat de la SRL „Lilinfurnir” în beneficiul SRL „Chimchei-Com” suma
de 20 674,20 de lei cu titlu de datorie, suma de 7 256,57 de lei cu titlu de penalitate,
suma de 837,92 de lei cu titlu de taxă de stat și suma de 2 500 de lei cu titlu de
cheltuieli de asistență juridică.

În rest, acțiunea a fost respinsă.

Prin decizia din 02 mai 2023 a Curții de Apel Bălți, s-a admis apelul declarat de SRL „Lilinfurnir”, s-a casat hotărârea din 19 decembrie 2022 a Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni în partea încasării penalității și în această parte a fost emisă o nouă hotărâre, prin care:

S-a respins cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Chimchei-Com” împotriva SRL „Lilinfurnir” cu privire la încasarea penalității.

În rest, hotărârea primei instanțe a fost menținută.

În motivarea concluziei, instanța de apel a reținut că la 01 ianuarie 2021, între SRL „Chimchei-Com”, în calitate de vânzător și SRL „Lilinfurnir”, în calitate de cumpărător, a fost încheiat contractul de vânzare- cumpărare.

Instanța de apel a reținut că ambele părți recunosc achitățile efectuate până la 24 august 2022 în sumă totală de 143 581 de lei, fapt indicat în actele de verificare reciprocă unilaterale întocmite de fiecare parte, astfel reieșind din valoarea mărfii livrate de 164 255,2 de lei raportată la suma achitată de 143 581 de lei (recunoscută de ambele părți), rezultă o diferență de 20 674,2 de lei, care a fost încasată de instanța de fond.

De asemenea, instanța de apel a notat că în cererea de apel, SRL „Lilinfurnir” a pretins că la 15 decembrie 2022 a achitat datoria de 20 674,20 de lei, suma respectivă fiind reflectată și în actul de decontări reciproce, însă care a fost negată de SRL „Chimchei-Com”.

La speță, instanța de apel a conchis că apelantul în confirmarea achitării datoriei în mărime de 20 674,20 de lei, nu a prezentat nici un înscris care să confirme stingerea obligațiilor.

Astfel, instanța de apel a concluzionat ca fiind corectă soluția instanței de fond privind admiterea pretenției de încasare a datoriei în mărime de 20 674,20 de lei.

Cu referire la pretenția privind încasarea penalității, instanța de apel a statuat că în acțiunea inițială, SRL „Chimchei-Com” nu a înaintat pretenție privind încasarea penalității, însă ulterior, a solicitat încasarea penalității, fără a depune cerere scrisă în acest sens, ceea ce echivalează cu lipsa obiectului acțiunii privind încasarea penalității, or, reclamantul SRL „Chimchei-Com” nu și-a valorificat dreptul său procedural prin formularea unei cereri scrise privind încasarea penalității, prin urmare, hotărârea primei instanțe urmează a fi casată în latura încasării penalității, dat fiind că o asemenea pretenție nu a fost formulată în ordinea stabilită de lege.

La 11 iulie 2023, prin intermediul oficiului poștal, SRL „Lilinfurnir” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel în partea încasării datoriei.

În motivarea recursului, a invocat că pe parcursul examinării cauzei în prima instanță, au fost prezentate toate decontările reciproce, ce au avut loc în perioada anilor 2021 – 2022, rămânând neachitata suma de 20 674,20 de lei.

De asemenea, recurentul a menționat că datoria pentru marfa livrată în mărime de 20 647,20 de lei față de SRL „Chimchei-Com”, a fost achitată prin transfer bancar la data de 15 decembrie 2022.

La 24 august 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa SRL „Chimchei-Com” pentru notificare copia recursului declarat de către SRL „Lilinfurnir”, explicându-i dreptul de a depune referință.

Până la examinarea admisibilității recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție referința nu a parvenit.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Dispozitivul deciziei Curții de Apel Bălți a fost pronunțat public la 02 mai 2023.

Decizia motivată din 02 mai 2023 a Curții de Apel Bălți a fost expediată SRL „Lilinfurnir” prin intermediul poștei electronice la data de 04 iulie 2023 (f. d. 131 verso).

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, în speță, calea de atac în ordine de recurs a fost demarată în interiorul termenului legal, deoarece cererea de recurs a fost depusă la 11 iulie 2023.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră oportun de a învedera că, prin Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare 18 august 2023, cu excepția art. IV, V pct. 1-9 și 11-16 și art. VII – 01 septembrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 318-321 art. 570 din 18 august 2023, au fost introduse modificări în Codul de procedură civilă, inclusiv la capitolul XXXVIII – Recursul, secțiunea a 2-a, recursul împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel.

Conform art. XI alin. (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursurilor.

În această consecvență, se deduce că admisibilitatea recursului depus de către SRL „Lilinfurnir” împotriva deciziei din 02 mai 2023 a Curții de Apel Bălți va fi examinat în baza temeiurilor stipulate în redacția art. 432 din Codul de procedură civilă în vigoare până la 01 septembrie 2023.

Examinând admisibilitatea recursului, fără prezența participanților la proces, în acord cu procedura specificată la art. 440 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs depusă de către SRL „Lilinfurnir” este inadmisibilă, pentru motivele ce succed.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recursuri se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă (în redacția în vigoare la data depunerii cererilor de recurs).

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs de către SRL „Lilinfurnir”, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că acestea nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, verificând din oficiu, existența circumstanțelor expuse în art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, și anume dacă au fost săvârșite alte încălcări decât cele indicate ce ar constitui temei de declarare a recursului în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau dacă instanța de apel a apreciat probele arbitrar, sau dacă ar exista erori comise ce ar duce la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, nu a depistat.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că recursurile exercitate conform Secțiunii a II-a au caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul declarat de SRL „Lilinfurnir” conține obiecții de fapt și de drept, similare celor expuse anterior în cadrul examinării cauzei, care au fost analizate de către instanța de apel, fiind apreciate corespunzător. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4)

din Codul de procedură civilă. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate instanței de apel și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici.

Drept urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că argumentele invocate de către recurent nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, și respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Cu referire la copia ordinului de plată nr. 4 din 15 decembrie 2022, anexată la cererea de recurs, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, reieșind din prevederile art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023), în instanța de recurs nu se administrează noi dovezi.

În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a aprecia recursul declarat de către SRL „Lilinfurnir”, ca fiind inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 lit. a), 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de SRL „Lilinfurnir” împotriva deciziei din 02 mai 2023 a Curții de Apel Bălți.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Oxana Parfeni

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc